Pædagogisk læreplan for Naturbørnehaven Mols Bjerge 2021

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

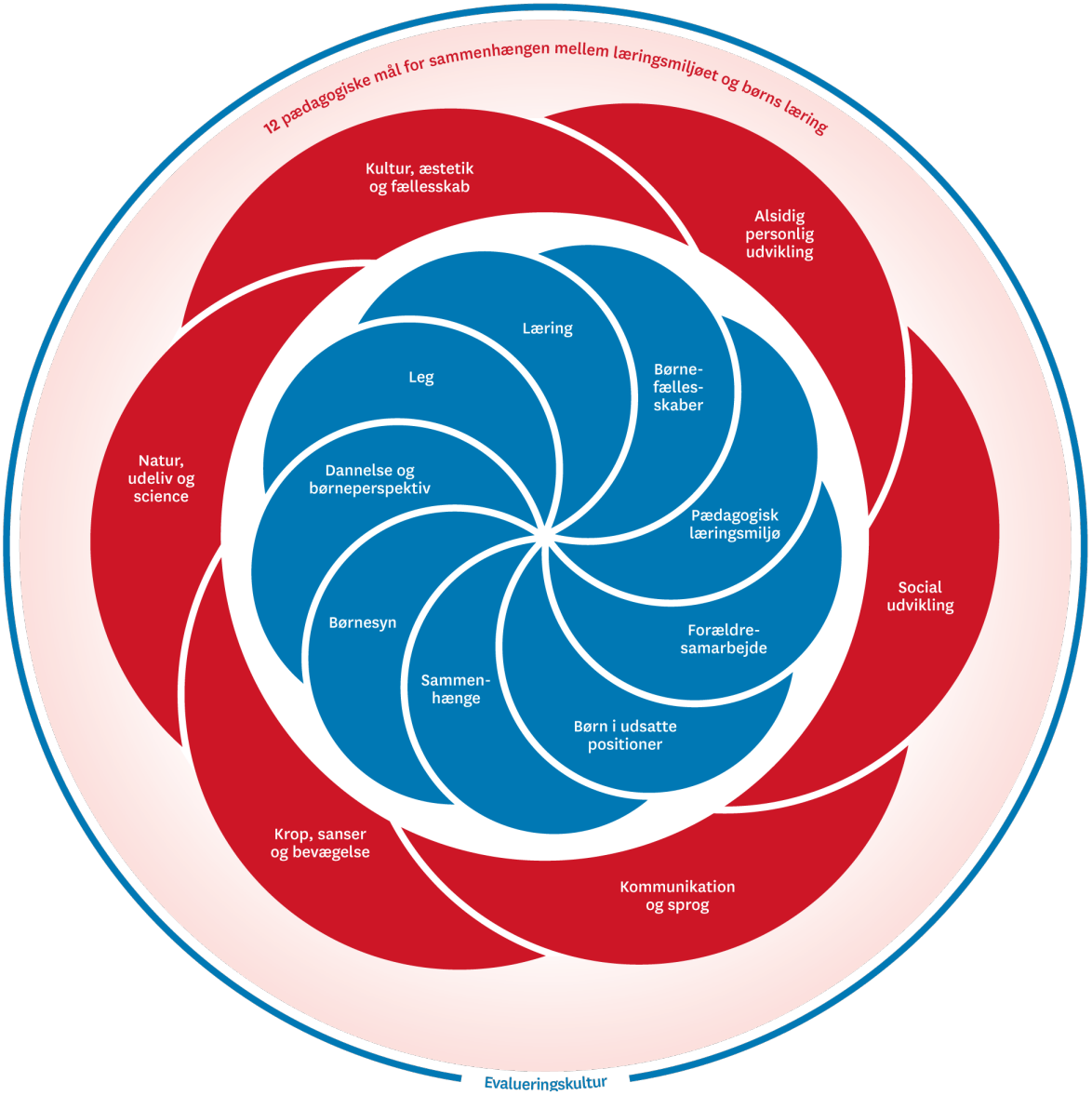

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold.* Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Naturbørnehaven Mols Bjerge er en lille børnehave med 5 voksen og 26 børn. Naturbørnehaven Mols Bjerge deler fælles pædagogfaglig leder med Børnehuset Mols i Knebel. Begge børnehaver har fælles distriktsledelse og fællesbestyrelse under Molsskolen.

Med sin placering midt i Nationalpark Mols Bjerge, er børnehaven noget helt specielt. Umiddelbart synes børnehaven ikke af meget. Tre lidt primitive skurvogne danner rammen om børnehavens hverdag, mens børnenes egentlige "legerum" er Mols Bjerges enestående natur. Børnene lever således til daglig - i al slags vejr - i og med naturen.

Her får de mulighed for at få opfyldt de forskellige behov, som de har for at kunne udvikle sig og lære. Behov som f.eks. er at lege, at undersøge, at udforske og at eksperimentere.

Vi har erfaring med, at børn husker og lærer bedst, når de har deres sanser og kroppen med.

Pædagogisk grundlag

Naturbørnehavens pædagogiske udgangspunkt er

- At barnet oplever en glæde ved en god og tæt kontakt til naturen
- At barnet oplever en hverdag ude med mange udfordringer
- At børnene oplever en glæde ved musik
- At barnet har tid til at undre sig og fordybe sig
- At barnet oplever tid og ro til at lege
- At barnet har det rart og oplever følelsen af frihed
- At barnet støttes i at udforske sit liv og omverdenen
- At børnene får en følelse af ansvar og mestring af eget liv, er noget vi vægter højt i Naturbørnehaven Mols Bjerge. Lige fra at kunne åbne drikkedunken selv, til at sørge for brænde til bålet, så vi ikke fryser om vinteren. Børnene tager aktivt del i det stort og småt i hverdagen. *Vi klarer tingene i fællesskab.*

Vi ser barnet som ressourcestærkt og videbegærligt.

Vi ønsker, at Naturbørnehavens hverdagsliv skal præges af respekt for og anerkendelse af de kompetencer, det enkelte barn har og bidrager med.

Derfor vil Naturbørnehavens pædagogiske læreplan afspejle, at vi i det daglige møder børnene på en
ligeværdig måde, at vi er ude det meste af dagen hele året igennem, og at børnene her kan finde udfoldelser og på lige det niveau, hvor de udviklingsmæssigt er, og inden for det de finder interessant. At vi bruger musikken som udtryksform dagligt. Det mener vi giver nydelse og meningsfuld læring.

De 7 kompetencer - Klar til læring
KLAR til Læring er en målrettet pædagogisk indsats for alle børn og unge fra 0-16 år. Målet er, at alle børn får udnyttet deres potentiale for læring, så de bliver så dygtige, som de kan, og så de bliver parate til uddannelse eller job og derved får de bedste muligheder for et godt liv.

Børn i alle aldre lærer hele tiden og alle steder. Og alle børn fortjener, at vi som ansvarlige voksne – både forældre og professionelle - støtter, inspirerer og hjælper børnene, så de lærer de kompetencer, som de skal bruge hele livet.

KLAR til Læring er dermed en indsats, som retter sig mod både forældre og de professionelle voksne i daginstitutionen, dagplejen og i skolen.

Uanset om vi er forældre eller professionelle, så vil vi det bedste for alle børn og unge. Som politikere sætter vi mål for børnenes læring. Mål, som vores dygtige medarbejdere dagligt arbejder for at opnå.

Også forældre har en meget vigtig rolle, fordi mange kompetencer læres hjemme og ved at børnene iagttager forældrene. For eksempel, hvordan forældre tackler frustrationer, taler om og med hinanden og udsætter egne behov. De kompetencer er væsentlige resten af livet.

Forældre behøver ikke at kunne alle bogstavelyde eller danmarkshistorien for at støtte op om den læring, der sker i daginstitutionen, dagplejen og skolen. Men forældrenes daglige støtte, opmuntring og nysgerrige spørgsmål til børnenes hverdag er afgørende vigtig for barnets egen lyst til at lære – hele livet.

Metode tilgange

Vores mål at få børnene til at opleve sig som selvstændige, ligeværdige individer, som indgår i et forpligtende fællesskab, undersøger og udforsker verden og herigennem lærer og udvikler sig. I den bestræbelse er det vores opgave at sætte let overskuelige og trygge rammer for børnene, enkle og klare regler, her skal være godt at være for alle.

Som metode arbejder vi med ICDP, som grundlæggende baserer sig på vores tilgang til hinanden. ICDP er en samspilsform, der bygger på anerkendelse af barnet, på en måde hvor man som voksen tager ansvar for samspillet og relationen, idet en relation jo ikke kan ses isoleret, men netop bygger på et samspil, som vi voksne må tage ansvar for.

I arbejdet med ICDP som pædagogisk tilgang, sætter vi krav om alderssvarende ansvar, og om at alle indgår i et forpligtende fællesskab, i respekt for den enkelte, og for at vi alle er ligeværdige, men forskellige med forskellige behov. Vi forsøger i disse krav – i balancen mellem individualitet og fællesskab – at være børnenes vejledere og trygge base.

Et alderssvarende ansvar kunne være rygsækken – har jeg min madkasse og drikkedunk i rygsækken - at tage sko eller trøje på selv, at øve sig i at sige fra, hvis nogen overskrider ens grænser, så de andre véd, at man ikke kan lide det osv. Dvs. øve sig i at tage ansvar i stedet for at fralægge sig ansvaret.
Fx ” Jeg kan ikke lide når du..” /”Jeg vil ikke have at..”i stedet for ” det er din skyld/du driller/skubber” osv. eller ”jeg har brug for hjælp” i stedet for ”jeg kan ikke” mv. Det hele naturligvis indenfor børnenes personlige udviklingsområde og med voksenvejledning.
Eksemplerne er mange og mangeartede, og indenfor mange læringsområder.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:
- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.
De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Dannelse og børnepersperspektiv

I Naturbørnehaven er børnene ude i Mols Bjerge hver dag året rundt. Her får de mulighed for at få opfyldt de forskellige behov, som de har for at kunne udvikle sig og lære. Behov som f.eks. er at lege, at undersøge, at udforske og at eksperimentere.

Vi lærer børnene om selvstændighed og om at indgå i et fællesskab. Hvis børn for eksempel fryser, lærer de at de er nødt til at hente brænde for at vi kan tænde et bål. Alle børnene indgår dermed ligeligt i Naturbørnehavens hverdag med ligelig respekt for hinanden.

En vigtig del af Naturbørnehavens værdier er også **musik og rytmik**. Det er en udtryksform, som vi bruger ude hver dag. Det handler for os om at give børnene en glæde ved musikken. Derudover er det et godt værktøj, der kan hjælpe med at udvikle deres motoriske og sociale færdigheder.

Respekt og ligeværdighed

Vi prioriterer tid og nærvær med børnene meget højt, f.eks. at være sammen om praktiske ting, om lege og aktiviteter. Vi forholder os aktive til indholdet og ligeværdigheden i samværet mellem voksen og barn.

Det grundlæggende fundament for os er masser af omsorg suppleret med, at vi giver plads til, at børnene hele tiden udvikler selvstændighed. Vi er opmærksomme på at inddrage børnene i beslutninger omkring aktiviteter og andre hverdagsting.
Ro og nærvær - give tid til fordybelse.

Vi lægger vægt på at bruge naturens rammer, så børnene får mulighed for at fordybe sig i legen og skabe de gode relationer.

Leg

I Naturbørnehaven er det primært i legen, at børnene øver sig i de sociale spilleregler. Det er her, de lærer at forhandle og aftale reglerne for, hvordan legen skal være. Det er her, de lærer at nedtone deres egne behov og tage hensyn til de andre børn. Når børnene f.eks. leger rolle-lege og bygge huler, afprøver de roller, de øver sig i at kommunikation og forhandling samt i at imitere andre børn eller voksne.

Beskrivelse af praksis

I Naturbørnehaven er det primært i legen, at børnene øver sig i de sociale spilleregler. Det er her, de lærer at forhandle og aftale reglerne for, hvordan legen skal være. Det er her, de lærer at nedtone deres egne behov og tage hensyn til de andre børn. Når børnene f.eks. leger rolle-lege og bygge huler, afprøver de roller, de øver sig i at kommunikation og forhandling samt i at imitere andre børn eller voksne.

Vi støtter barnet i at tro på eget værd, og have tillid til egen kunnen, så det får lyst til og mod på at indgå i sociale sammenhænge ved at være åben over for det, barnet kommer med og ved at forsøge at forstå, hvad der optager det. F.eks. ude i naturen at finde udfordringer samme med barnet, der svarer til dets færdigheder. Det kan f.eks. være at tage barnet ved hånden og gå på opdagelse, sammen grave kanaler ved

stranden og eksperimenterer med løsninger på, hvordan vandet løber, eller springe fra en kløft til en anden og opleve ”jeg” kan, eller at den voksne går med i legen sammen med andre børn.

Den daglige samling bruger vi til flere ting. Det er blandt andet her, at børnene lærer at lytte til hinanden. Når et af børnene fortæller om en oplevelse, skal de andre børn lytte og vente med at fortælle, til det er deres tur.

Børnefællesskaber

Vi støtter børnene i at øve sig i at samarbejde i alle
mulige hverdagssituationer og at vise hjælpsomhed og interesse for hinanden. Det gælder når flyverdragten skal lynes, eller når rygsækken skal hjælpes på, eller når der er brug for hjælp til at bære ens sten hjem fra stranden. F.eks. opfordrer vi de gamle børn til at tage sig af de nye børn og lærer dem at færdes i naturen, hvordan man baner sig vej gennem tæt skov, hvordan man åbner og lukker for sin madkasse osv.

Vi lægger op til, at børnene viser omsorg og tager vare på hinanden ude i naturen ved f.eks. at holde grenen igennem tæt krat, så den ikke svirper ind i det næste barn. Vi opfordrer dem at trøste hinanden, hvis nogen er blevet kede af det, og hvis børnene spørger os om hjælp til et eller andet, opfordrer vi nogle gange dem til at bruge hinanden i stedet for, så de får øje på hinandens kompetencer. Opstår der konflikter mellem børnene, opfordrer vi dem til selv at finde frem til en løsning, hvis de kan.

Vi oplever, at børnene inspirerer hinanden til undersøgelser og eksperimenter ude, kalder på hinanden når de har fundet noget, samarbejder om at samle ind og bestemme, hvad det er, de har fundet. Vores rolle er her at være interesseret i det de har gang i, stille materialer til rådighed, motivere til aktiviteterne, være vejleder og tilgængelige som hjælpere.

Læring

For at læring forankres, skal det give mening for den enkelte. Det vil sige tilpasses der hvor det enkelte barn er i sin udvikling (zone for nærmeste udvikling).
Læring sker gennem mødet med verden – gennem sanserne og det er derfor vigtigt hvilke omgivelser vi præsenterer for barnet og hvilke relationer det indgår i. Det er hermed essentielt hvordan vi møder barnet og hvordan vi lærer barnet at møde verden gennem vores engagement i verden.
Vi arbejder med aktiviteter og gøremål året rundt som fremmer naturglæden og forståelsen for naturen, f.eks. fodrer vi fuglene om vinteren, vi sår frø om foråret, vi snakker om hvordan, vi passer på planterne ved ikke at
hive dem op med rod, vi snakker om hvordan, vi omgås smådyr med medfølelse osv. I det hele taget snakker vi om, når vi færdes ude, hvad der er rigtig og forkert, skidt og godt, når vi vil vise hensyn og respekt for naturen.
I Naturbørnehaven bruger vi også musik om et værktøj til at støtte børnenes kognetive, sociale og sansemotoriske progression.

I naturbørnehave bruger vi også musik som et værktøj til at understøtte børnenes kognitiv, sociale og sansori-motoriske udviklingsprocesser. Fra top til tå raffinerer vores fin og grov motorik. Vi lærer at følge efter, at følge med, og at være dem der bestemmer. Vi lærer også at deltage i et større fælleskab på en måde der fordyber vores glæde.

Det æstetiske og sansemæssige læringsmiljø

Æstetik handler om "det sansemæssige sat på form", og indbefatter også ofte bestræbelsen efter
"det gode" eller "skønne". Dvs at et æstetisk miljø skal kunne appellere til sanserne, både i det miljø man ser og omgiver sig med, men også i det man selv skaber. At åbne blikket for den æstetiske læring (og hermed den sansemæssige læring), er noget vi dagligt er opmærksomme på, når vi færdes ude i naturen med børnene.

Vi opmærksomme på at skabe et kreativt miljø, hvor man kan udfolde sig i fordybelse af sine sanser – dufte, humør, berøring osv – noget børn helt automatisk gør, fx i fordybelse i legen, men hvor denne fordybelse samtidig kommer til udtryk i en bestemt form. De fleste kender dette fra den kreative proces, hvor en sansemæssig fordybelse udmønter sig i et bestemt produkt.

I dagligdagen, ude på turen, er vi bla. opmærksomme på at se på skønheden i naturen, lige fra solen i vandet og et marsvin i bølgen, til mønstret i et blad og strukturen i en sten. Vi laver kreationer af hvad vi nu finder "ude i felten", og kan tage enkelte ting og kreationer med
hjem til ophæng, pynt og udstilling i børnehaven.

Vi ser ofte at børnene selv har sanserne skærpede og er opmærksomme på fx. lyset i et strålende
orangerødt træ med løvfaldsblade, en mørk truende himmel, en puppe som forvandler sig til en seksplettet køllesværmer, at sten i forskellige farver og former kan lægges så de fx danner et sjovt billede eller en skulptur, for bare at nævne nogle af de ting, som vi har oplevet børnene fordybe sig i. Mulighederne er mange i naturen, og ofte opstår det kreative og æstetiske blik helt af sig selv når først børnene forsvinder i legen og sansernes verden.

Evaluering

At arbejde med et godt børnemiljø er en logisk følge af at arbejde med børn og børns udvikling, og har naturligvis altid haft højeste prioritet.
At dokumentere det arbejde, som er så dybt forankret i den måde vi tænker på, er derimod forholdsvis nyt. Vores fokus er en opmærksomhed på børnenes trivsel eller mangel på samme, fremfor at dokumentere det.

Vores evaluering foregår løbende i faglig dialog omkring børnene, baseret på almindelig opmærksomhed på børnenes trivsel, gennem snak med børnene, forældrene, observation og iagttagelse.

Vi evaluerer også sammen med børnene, hver gang vi flytter til en ny placering i takt med årstiderne (hvordan var vores tid i fx Fuglsø, favoritlegesteder, mindre gode steder, snak om forskellige minder i den forbindelse, hvor vi sammen husker tilbage på den tid vi siger farvel til). Dvs. Evaluering med børnene ved hver årstid.

Sundhedskultur

Sund kultur eller sundheds kultur. To begreber med vigtigt indhold, men med hver sin betydning. Vi ønsker at sætte fokus på en sund kultur, som handler om sundheds- kultur. En sund kultur er et sted hvor menneskelige værdier får lov at få betydning. At alle får lov at bidrage med meninger og forslag og der bliver diskuteret og der sker meningsudveksling. Vi har værdier for vores børnehave og vores meninger skal have afsmittende virkning i vores hverdag. Vores kultur omkring sundhed er vigtig, fordi en naturbørnehave har fokus på sund livsførelse. Vi ønsker at sætte fokus på sundhed og den betydning vi mener den har for en naturbørnehave. Sundhed er et meget bredt begreb. Vi mener at det kan deles op i to under punkter. Den psykiske sundhed og den fysiske sundhed.

Den psykiske sundhed

Sundhed handler om trivsel, tryghed og gode rammer for at føle sig betydningsfuld. At føle sig set og hørt og anerkendt og forstået. At være med i et fællesskab som man er med- og modspiller i og får oplevelser som giver læring i kompetencer om social adfærd. Trivsel er et af de begreber som bliver brugt meget i den pædagogiske verden. Trivsel er også et bredt begreb. Det er individuelt fra menneske til menneske, hvad der er god trivsel. Derfor er det vigtigt at

sørge for at den pædagogiske dagsorden er flytbar og i bevægelse alt efter de behov, der opstår i børneflokken. Trivsel skal tilgodese og regler og rammer skal flyttes der efter. Den psykiske sundhed kommer på denne måde i fokus og bliver en vigtig del af børnehavens hverdag.

Den fysiske sundhed

Sundhed handler om kroppen og de muligheder vi har for at udfolde os. Også de muligheder vores krop er udstyret med, er vigtige for at vi føler os fysiske godt tilpas. Rammerne er en vigtig faktor i denne udfoldelse. Hvilke muligheder giver de og hvilke begrænsninger giver de.

I Naturbørnehaven er vi meget ude og derfor er rammerne for udfoldelse meget stor. Dvs. Der er meget plads til at løbe, cykle og klatre og lege i sandkasse og save, snitte og hamre. Vi går meget på tur som giver fysiske udfordringer. Klatre på sten, skranter og bakker giver en god kondition og en fysisk udholdenhed. En krop, som får lov at udfolde sig og prøve grænser af, giver gode muligheder for at bygge muskler og knogler op og det giver en god krop og være i.

Kroppen skal have benzin! Mad og vand er to vigtige ting, som spiller ind, for udholdenhed og udfoldelse. Vores madpakke er guld for en lille krop, som både skal vokse, men også udholde de udfordringer som hverdagen giver. Børn leger og vil altid være nysgerrige og udforskende. De har planer om at blive dus med livet og lære det som dukker op. De sætter ord på og giver deres besyv med og er videbegærlige. For at kunne være med i alle disse af livets store processer, er det vigtigt at føle sig mæt. Mæthed kommer af god mad. Her i Danmark, spiser vi meget rugbrød. Vi tror på at det mørke brød gør os mætte i længere tid og at det er sundt for kroppens muskler og celler at få langsomme kulhydrater. Når man måler blodsukker, er det de langsomme kulhydrater som lægger en god bund for vores følelse af mæthed. Mørkt brød, grove grøntsager, nødder, æg og frugt er vigtig for et stabilt blodsukker. Et stabilt blodsukker gør os rolige i kroppen, vi bliver ikke forstyrret af at føle sult eller bliver over-aktive af for hurtige kulhydrater som sukker, slik, kage, saft osv.

Når man ønsker for sit barn at have muligheder som de rammer en naturbørnehave kan give, er det vigtigt at prioritere en god madpakke uden sukker, men med en masse sundt brød, grønsager og andre ting som høre de sunde madvarer til.

En drikkedunk med rent vand er det allerbedste man kan ønske sig når man er rigtigt tørstig. Det er godt at få stillet tørsten efter en god leg eller en bjergbestigning i Molsbjerge. Saft, the eller andet giver ikke den samme følelse af at få slukket tørsten.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.
Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi har arbejdet aktivt med ovenstående lykkehjul, og vi har udarbejdet et nyt læringshjul siden 2016 hvor Syddjurs Kommunes 7 kompetencer fra Klar til Læring er med.

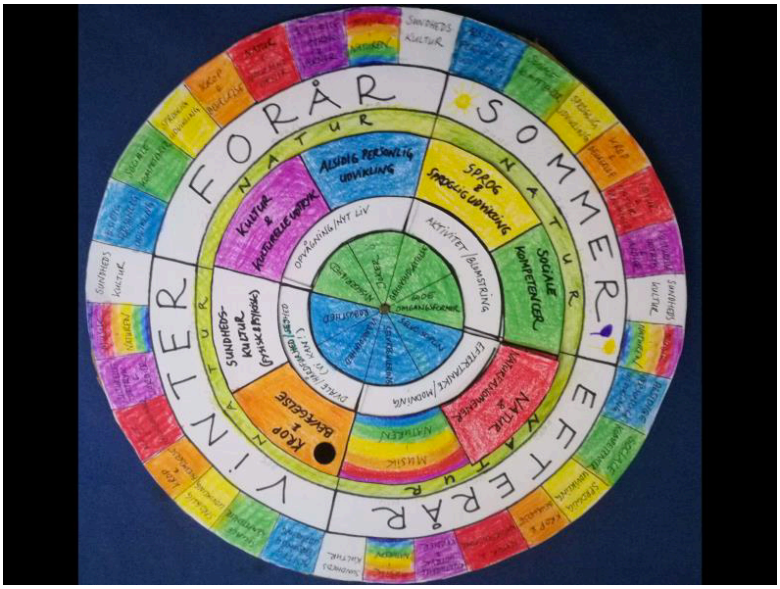

Vi har erfaring med, at børn husker og lærer bedst, når de har deres sanser og kroppen med.

Børnene får deres daglige motion gennem gåture over bakkerne i Mols Bjerge, styrker motorikken ved balancegang og klatring på træstammer. Bruge alle sanserne ved mødet med de mange dyr og planter og langsomt "smittes" de af naturens ro.

Det er vores overbevisning, at det daglige møde med naturen betyder meget for børnenes udvikling og opvækst, og at børnene bliver glade, sunde og harmoniske.

Pædagogisk tilgang ICDP, som bygger på ressourceorienteret og anerkendende pædagogik, med fokus på børnenes selvstændighed og på børnenes perspektiv.

En del af den opgave, som naturen stiller børneflokken overfor, når det hverken er spise- eller turtid, er, at børnene skal tage stilling til, hvor meget plads de har brug for til deres udforskning og lege, som en del af den naturlige kommunikative opførsel.

Men denne opgave er også en slags frihed – en frihed børnene udnytter til at udvikle mulighederne for at udvikle motorikken på en måde, der altid anerkender deres aktuelle humør og kropsfornemmelse. Der er sikkert en fordel i at komme ind i en gymnastiksal og lære at følge efter og være en del af en større flok, på en måde der udvikler nogle færdigheder, der er nødvendige hvis man senere i livet skal kunne deltage i det moderne samfundsliv, men det er også sikkert, at de færdigheder, som barnet får af at arbejde frit ude i "det vilde", hvor man har lov til at bestemme selv præcis hvor meget plads man har brug for, fra dag til dag og fra øjeblik til øjeblik, gør det nemmere for barnet at

deltage i strukturerede idrætsaktiviteter senere i livet, ligesom det vil gøre det nemmere at sidde stille bag et skrivebord og koncentrere sig om de individuelle boglige opgaver, som hører skolelivets dagligdag til.

For når børn i børnehavealderen får lov til at få ansvar for og bestemme over deres egen krop, hvor megen rummelighed de har brug for, som en del af den daglige rytme i børnehavelivet, så falder der ro på en fysisk måde, der gør det nemmere både at stå stille og høre efter, og at sidde stille og høre efter og tage ansvar for det faglige arbejde, der kræves, som det næste skridt i udviklingsprocessen. Ikke mindst bliver børnene fysisk og motorisk dygtige af denne rummelighed, i kraft af den fysiske frihed, som man får af at være ude i den store natur hver eneste dag, men det udvikles også til en form for glæde over for deres egen krop, til deres selv som helhed og giver en afslappethed og forhåbentligt også en form for glæde, der kontant sagt udvikler sig til en form for trivsel, som er til gavn for hele det miljø, som barnet kommer til at befinde sig i senere i livet.

Aktiviteter i naturen udspringer ofte af opfindsomhed, lyst og nysgerrighed. Det giver optimale betingelser for udvikling og læring. Vi byder ind med mange former for aktiviteter og udfoldelse af kreativitet, bestemmende af hvilke årstider vi har. Alle børn får mulighed for at bruge deres krop, evner og fantasi. De får mulighed for at øve sig på at mestre noget, de selv har udvalgt blandt de mange muligheder, der omgiver dem. Vi prøver tingene af og bliver bedre.

Dialog og kommunikation med børnene er vigtigt for læringsmiljøet. Fra at snakke om, hvad vi oplever i naturen til dialog med udgangspunkt i bøger. Vi tager udgangspunkt i, hvad børnene er optaget af.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Vi er i løbende dialog med forældrene omkring børnene, da en tæt dialog i hverdagen gør det langt nemmere at være på forkant med børnenes behov og at støtte op om deres udvikling. Ca en gang om året tilbydes forældresamtaler, hvor man kan få en mere uddybende snak om det enkelte barn, ligesom man altid er velkommen til at henvende sig, hvis man har brug for at få vendt nogle ting eller har noget på hjerte.

Naturbørnehaven har et forældreråd bestående af børnehavens forældre, som året igennem står for forskellige arrangementer, hvor barnets nære familierelationer er meget velkomne. Eksempel på arrangementer er grillaften ved Fuglsøstrand, Æbleflæsk, Suppe-sammenkomst, Julefest

Når vi har nogle praktiske ting og opgaver i vores primitive hverdag i naturbørnehaven, har vi også et tæt samarbejde med forældrene, som gerne stiller op og giver en hjælpende hånd – ikke mindst de stærke fædre.

Vi gør aktivt brug af billeddokumentation, ikke mindst på Facebook, hvor forældrene har en intern gruppe. Herforuden har Støtteforeningen for Naturbørnehaven Mols Bjerge en Facebookgruppe. Forældrene kan her få et lille indblik i nogle af de aktiviteter, børnene går og laver i hverdagen, og på baggrund af det også kvalificere deres snakke med børnene. På den interne facebookside som forældrene har oprettet, bliver der også kommunikeret ud, hvis børnehaven har nogle særlige fokusområder. Blandt andet har vi tidligere i børnehaven arbejdet med TTT, hvor en lille videosekvens med forskellige tegn blev lagt ud, efter de involverede forældres samtykke, så alle kan se hvad vi arbejder med, hvilke tegn og evt. have sjov med at øve sig i tegnene derhjemme. Dette giver en langt bedre mulighed for forståelse og hermed en bredere platform for inklusion.

Men det kunne også være et bredere fokusområde, som samarbejde/samhørighed mm., fx når Trivselsrådet har lavet arrangementer. Eller det kunne være en naturoplevelse som en ugletur, hvor vi har haft en fælles oplevelse af sammen at holde vejret for ikke at skræmme ugleungerne, at mærke naturen tæt på, med den fryd, spænding, glæde og nærvær det giver.
For de, som ikke er på Facebook, er almindelig opdatering via børnehavens tavle, sedler og verbal kommunikation.

Der afholdes forældresamtaler alt efter hvad forældre eller børnehaven skønner nødvendigt ca. en gang om året. Vi har en tæt kontakt til forældrene i hverdagen i forhold til. deres børn og deres børns udvikling.

Børnehaven bruger forældrenes kompetencer aktivt, fx. en jæger på besøg. Forældre hjælper til ved fx. bagning og lign. I Naturbørnehaven har vi et meget aktiv forældreråd, som afholder 6 til 8 arrangementer om året. Naturbørnehaven har også en støtteforening, som er meget aktiv.

Naturbørnehavens samarbejde med forældrene kendetegnes ved en generel god og tæt kontakt i hverdagen. Det er erfaringen at det at have et godt "ping pong" og god kontakt i hverdagen, gør det lettere at tale sammen, når der dukker eventuelle problematikker eller sårbare situationer op. Der er tales ofte sammen om børn, ved en stille stund ved bålet, ved aflevering og afhentning. Børnehaven medinddrager forældrene i samarbejdet omkring de 6 kompetencer i Klar til Læring.

Den daglige kommunikation med forældrene foregår hver dag når barnet bliver afleveret og hentet. På Facebook i en intern forældregruppe. På Facebook i gruppen ”Støtteforening for Naturbørnehaven Mols Bjerge”. Forældrene har især givet udtryk for at billedformidling giver et godt afsæt for nogle gode snakke børn og forældre imellem.
På en tavle i skurvognen: informationstavle.

Barnet indgår i forskellige arenaer/virkeligheder og pædagoger og forældre of familier har forskelligt fokus. Forældre har primært fokus på deres eget barn, hvor vi har fokus på både det enkelte barn og på de sociale fællesskaber som børnene indgår i, dvs. hele børnegruppen.
“Vi er de professionelle udi børnepædagogik, udvikling og pædagogfaglighed. Men forældrene er eksperter på lige præcis deres børn. Og det er i dialog mellem de to verdener og “vidensbanker”, nemlig forældrenes og vores, at vi laver det bedst mulige udviklingsrum for børnene.

Forældre oplyser at det er trygt at have sit barn i Naturbørnehaven. Der bliver passet godt på barnet, samarbejdet tæt og barnet bliver set. Der har været pres på før omstruktureringen i ledelsen skete og med et børnetal på 26 børn. Der ro på nu – alle personaletimer er nu tid med børn.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Børn i udsatte positioner

Naturbørnehavens definition på børn med særlig behov er: børn der har brug for ekstra opmærksomhed i perioder, børn med svage sociale relationer, børn med sproglige og motoriske vanskeligheder, stille og urolige børn, børn som oplever svære perioder i deres liv.

I Naturbørnehaven defineres inklusion på denne måde:
Alle børn sikres mulighed for at indgå som ligeværdige deltagere i et anerkendende og udviklende fællesskab. Det er forældrenes og medarbejdernes ansvar at skabe fleksible fællesskaber, der understøtter det enkelte barns sociale og personlige udvikling.

Der tilstræbes en organisering af arbejdet, der er så fleksibel, at det giver mulighed for at flytte menneskelige ressourcer og kompetencer til der, hvor behovet er.

Naturbørnehavens inklusionspolitik skal:

- Styrke børnenes selvværd ved at have fokus på deres ressourcer og anerkende, at de udvikler sig på forskellig vis.
- Sikre at børnehaven har fokus på betydningen af venskaber og fællesskaber med plads til forskelligheder.
- Inddrage forældre i ansvaret for at skabe inkluderende fællesskaber.
- Understøtte medarbejdernes kompetencer i forhold til at arbejde inkluderende, f.eks. ICDP faglig refleksion.

Når vi i Naturbørnehaven arbejder med inklusion skal vi:

- Inkludere flest muligt bedst muligt
- Have et åbent og tillidsfuldt børnehave/hjemsamarbejde
- Skabe og styrke fællesskaber børnene imellem

Inklusion og forældresamarbejde

Først og fremmest er arbejdet indenfor det specialpædagogiske, et langt stykke hen ad vejen en fokuserethed i forhold til udviklingsopgaven med det enkelte barn. Det vil sige, at vores arbejde og viden giver en dybde og en faglighed for hele børnegruppen, da det enkelte barn jo nødvendigvis er en del af hele børnegruppen. Man kan med andre ord ikke arbejde med inklusion uden også at arbejde bredt med hele børnegruppen. Derfor er nedfor beskrevet vores forældresamarbejde generelt.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”
Indsæt foto af store børn der går tur

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe). Læs i øvrigt afsnit om ”Pædagogisk læringsmiljø”.

Der arbejdes fokuseret pædagogiske med venskaber og relationer. Topi er implementeret. Overgangsarbejdet fra vuggestue/ dagpleje/hjem til børnehave og mellem børnehave og skole implementeret. De 7 kompetenceområder – altså ”Klar til Læring”, indgår i den pædagogiske praksis, og er som sådan grafisk fremstillet, placeret i centrum af læringsblomsten (den styrkede pædagogiske læreplan)
Vi arrangerer ture til Molsskolen med henblik på skolestart, et halvt år før de skal starte i tidlig SFO (1.april).
Via TOPI, sprogvurdering samt daglig kommunikation og gennemgang af børnenes udvikling og trivsel ser vi på de 7 kompetencer fra Klar til Læring.

Evaluering af børnenes kompetencer ud fra Klar til Læring laves fremadrettet ud fra ”spiderweb” (se herunder). De 7 kompetencer inddrages i forældresamtaler. Tilmed præsenteres forældrene for vores arbejde med ICDP.

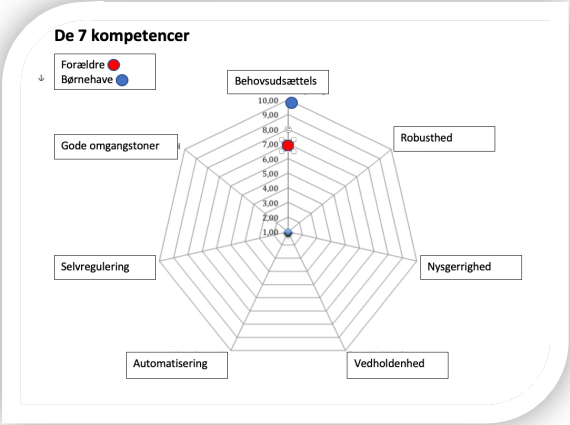

De 7 kompetencer

I Hedensted Kommune vil vi stå på tæer for, at vores børn og unge møder livet med mod, livsglæde og lyst til læring. Det gør vi ved at styrke syv kompetencer, som alle er vigtige for børn og unges udvikling, læring og trivsel.

Robusthed

Robusthed drejer sig om at tåle udfordringer på forskellige niveauer. At man tåler egne og a...

Behovsudsættelse

Det helt lille barn er naturligt styret af sine behov.

Nysgerrighed

Nysgerrigheden er vigtig for at kunne fordybe sig.

Vedholdenhed

Vedholdenhed og koncentration handler om at kunne fastholde opmærksomheden.

Automatisering

Gennem træning – at øve sig – opnås automatisering.

Selvregulering/selvdis

Når børn og unge bliver fastholdt i at holde sig inden for nogle givne rammer og regler – da...

Gode omgangsformer

Gode omgangsformer og fornuftig og ordentlig kommunikation er grundlaget for alle fællesskab...

Læs mere om 'Gode omgangsformer'

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Naturbørnehaven Mols Bjerge flytter vi med årstiderne tre forskellige placeringer i løbet af året, hvilket giver os rig mulighed for inddragelse af lokalområdet. Eksempler: småkagebagning ved plejehjem, fåreklippedag og tur til Fregatten Jylland.

Nationalpark Mols Bjerge: vi har gennem de sidste 23 år haft et tæt samarbejde om formidling af glæden ved naturen.

Naturstyrelsen: Har vi igennem de sidste 23 haft et tæt samarbejde med omkring vores placeringer i Nationalpark Mols Bjerge.

Karpenhøj Naturcenter: Har vi gennem de sidste 23 år haft et meget tæt samarbejde med. I børnehavens første 10 år havde NB en placering ved Karpenhøj. Karpenhøj bruger undertiden NB som praktiksted for kommende pædagoger og naturvejledere.

Samarbejde i lokalområders på de enkelte placeringer:

Fuglsø Strand: møder vi sommerhusgæsterne, turisterne, de frivillige i Nationalpark Mols Bjerge, Fuglsøcenterets gæster, fritidsfiskerne og paraglidere, får os undertiden en lille snak.

Viderup: møder byens lokale borgere i vores hverdag. Mange tidligere børn og forældre. Landsbykirke. Et tæt samarbejde med Strandkær, som passer alle fårene og køerne i Nationalpark Mols Bjerge. DMU omkring vores uglekasse, når den årlige ringmærkning af ugleungerne finder sted. Mountainbikerere, lokale kondiløbere, store turistbusser med pensionister mv. Hjælper med at få vildfarne turister og lam på sporet igen :-)

Daaleren: møder vi børn og kollegaer fra Børnehuset Mols, Mols Skolen. Grundejerne som ofte kommer forbi NB. De lokale "pensionister " som ofte går tur lige forbi NB og får varmen ved bålet. Dagplejere kommer forbi med deres børn og er med til at opleve NB.

Med sin placering midt i Nationalpark Mols Bjerge er Naturbørnehavens omgivelser helt specielle. Umiddelbart synes børnehaven ikke af meget. Tre lidt primitive skurvogne danner rammen om børnehavens hverdag, men børnenes egentlige "legerum" er Nationalpark Mols Bjerges enestående natur. Børnene lever således til daglig - i al slags vejr - i og med naturen.

Her får de mulighed for at få opfyldt de forskellige behov, som de har for at kunne udvikle sig og lære. Behov som f.eks. er at lege, at undersøge, at udforske og at eksperimentere.

- Et afvekslende plante- og dyreliv, i forskelligt terræn, alt efter årstidsplaceringerne, lige fra overdrev til skov og strand.

- De små landsbysamfund hvor vi møder både unge og gamle, både når vi går forbi med børnene, eller når de kommer forbi skurvognene.

- Kulturhistorien som er synlig i terrænet og som fortæller os noget om vores forfædre

Via Facebook er der rigtig mange fra lokalområdet der følger os i hverdagen.

Vi byder altid alle velkommen ind i vores verden i Naturbørnehaven Mols Bjerge, ved bålet om vinteren, ved vandet om sommeren og om foråret omkring det spirende liv i bjergene.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.
Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Børnemiljø

Et godt børnemiljø er en af vores vigtigste prioriterer. Når trivslen og den basale tryghed er i orden, tør vi kaste os ud i den store, spændende og til tider lidt kaotiske verden. Er vi glade og trygge, kan vi klare suset, det giver i maven, når vi prøver kræfter med noget nyt. Og det er gennem dette nye, gennem den oplevede erfaring, at vi lærer og udvikler os. Trivsel er derfor et grundlæggende fundament for al læring.

I forhold til BMV arbejdes med det æstetiske, fysiske og psykiske børnemiljø, for at komme rundt om alle aspekter af et godt børnemiljø. Indenfor alle tre områder, både fysisk, psykisk og æstetisk, er vi løbende opmærksomme på at justere os efter børnene, idet al pædagogik jo er en løbende afstemning i forhold til det enkelte barn, vi har i hænderne.

Fysiske rammer

Vi sørger for at tage børnene med på råd, når vi vælger hvor dagens tur går hen, så vi får indtryk af hvilke legesteder, de synes er de bedste, dvs. hvilket fysisk miljø synes børnene danner nogle gode legesteder.
Som voksne tænker vi på, at der skal være et fysisk udfordrende miljø, træer og væltede stammer at klatre i og på, skrænter eller bakker at løbe op og ned ad osv. Samtidig skal der være mulighed for rum til ro og stilhed, hvor man kan trække sig tilbage, fx huler el.lign. Der skal også være ting, som kan appellere til fantasien og sanserne -fx pinde, træstammer, sten, jord, sand, vand. Og så er vi naturligvis opmærksomme på vind og vejr. Vi taler med børnene om, at der skal være mulighed for læ hvis det blæser eller regner, at vi vil have et sted med lys og sol hvis vi trænger til det -eller skygge, hvis solen er for bagende hård. Dvs. Vi hjælpes ad med at afstemme idéerne og tage højde for forskellige ting i fællesskab.

Musik i Naturbørnehaven

Musik i Naturbørnehaven er primært en social og motorisk oplevelse.
Når vi øver/leger musik bliver børnene opmærksomme på deres egen krop, og de lærer deres krop at kende, både som en del af det fysiske, men også det sociale rum

Individuelt, socialt og kommunikativt

Vi bruger musik til at definere vores selv, vores forhold til andre individer, og til den gruppe vi er en del af. Gennem rytmiske bevægelser og sanglege, har vi mulighed for at udvikle en palet af muligheder af muligheder for forskellige sociale arrangementer og lege. Fx kan den, der leder én leg, være "følger" i den næste osv. Alt er muligt, og gennem musik bliver man lige så glad for at være den, der lytter, som den, der råber højt og bestemmer. Dette forhold udvikles naturligvis i forbindelse med vores sprog, som både støttes af den musikalske kommunikation, og samtidig støtter den, da rytmen, tonefald og artikulation findes i vores modersmål, som vi oplever auditivt.

Musik og kognition

Fra top til tå raffinerer vi vores fin- og grovmotorik, og vi udvikler vores muligheder for at gøre brug af rytmiske informationer og andre vibrationer til at ordne vores forståelse af denne naturlige verden, og de muligheder vi har som menneske for at deltage i den. Kan man synge, danse og slå på en tromme samtidig? Kan man være helt stille i kroppen og hviske en rytme, der passer til en vuggevise, vi hørte som nyfødte? Kan vi marchere hurtigere og langsommere, alt efter hvordan vejret er og vores krops behov?

Mål

Børnene skal have oplevelsen af at være i et godt fællesskab.
De skal, i fællesskabet, når vi leger/øver musik, have magt over deres krop, f.eks. have opmærksom på hvornår de skal starte, følge med, fortsætte og stoppe og have opmærksom på at der er regler der forpligter.

Tiltag

Alle de forskellige lege og processer vi sætter i gang, når vi leger musik, stopdans, hold fast i tamburinen uden at spille på den, skiftes til at være i midten, osv

Tegn

Når musikfællesskabet er godt, kan vi mærke opmærksomhed og ro, at børnene er i et flow.
Som voksne skal vi være opmærksomme på, at det ikke nødvendigvis betyder at de alle sammen synger med. Hvis alle er med i processen i musikksamling vil forældrene opleve, at deres barn synger og leger de samme sange og lege derhjemme.

Evaluering

Kan børnene

- Høre efter
- Høre efter og sidde stille
- Høre efter og bevæge sig
- Høre efter og bevæge sig og være helt stille
- Høre efter og sidde stille/stå og larme

- Høre efter og tage sin tur
- Høre efter og venter når andre tager deres tur
- Høre efter og føre
- Høre efter og følge med
- Høre efter og følger efter

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.
Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

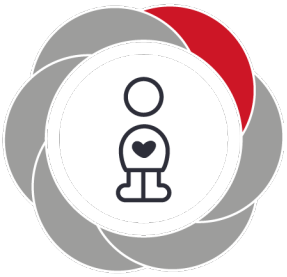

Når vi går på dagens tur, er vi altid opmærksomme på, om omgivelserne giver gode lege- og læringsmiljøer for børnene.
Pædagogerne i Naturbørnehaven Mols Bjerge arbejder kontinuerligt med børnenes udvikling af relationskompetencer. Alle medarbejdere har ICDP- uddannelse. Alle voksne er engagerede omkring at involvere børnene og de tilbyder børnene et indholdsrigt hverdagsliv med oplevelser og lege, læring og samvær i naturen. De vilkår børn og voksne oplever i naturen forholder medarbejderne sig pragmatisk til og børnene mødes således i deres oplevelse af koldt, varmt, vådt, hårdt, træls, sjovt…. Hvis engagementet omkring tilbud til børn bliver for stort, i samlingssituationen fx, anbefales det, at ambitionerne tøjles en kende og at børnene medinddrages endnu mere. Altså, at børnenes gives lidt mere tid til formuleringer af ønsker de mærker lyst til at undersøge fx. Dette kan måske bidrage til at børnene opdager nye sider hos hinanden og at relationerne forstærkes. Og, der kan arbejdes med at forfine den voksnes relationelle møde med barnet, at den voksne er opmærksom på betydningen af nærvær i mødet mellem sig selv og den anden. Det er ICDP- samspilstemaerne der kan friskes op og holdes ved lige i den samlede medarbejderstab. Altså en opfordring til at holde live i ICDP i det kollegiale fælleskab alle såvel som individuelt, dette med henblik på at forfine nærværet og kontakten mellem voksen og barn.

Social udvikling

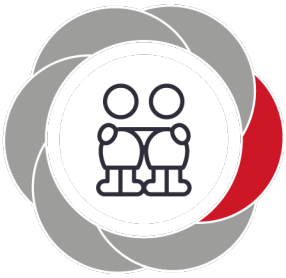

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.
Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Målet er, at børnene udvikler kompetence til:

- At etablere og fastholde venskaber
- At indgå i samspil med andre
- At handle i sociale fællesskaber

Tiltag

- Vi skal møde det enkelte barn på det sociale udviklingstrin det er på.
- Vi skal skabe en tryg stemning, enkelhed - langsomhed i hverdagen.
- Vi skal være gode til at lytte.
- Vi skal støtte dem i at danne venskaber
- Vi skal strukturere hverdagen, så de oplever de er en vigtig del af en sammenhæng
- Vi skal møde det enkelte barn på det sociale udviklingstrin det er på.
- Vi skal skabe en tryg stemning, enkelhed - langsomhed i hverdagen.
- Vi skal være gode til at lytte.
- Vi skal støtte dem i at danne venskaber
- Vi skal strukturere hverdagen, så de oplever de er en vigtig del af en sammenhæng

Tegn

- Glade børn
- Få konflikter
- Interesseret i deres omverden
- Gode til at rumme hinanden
- I stand til at skabe venskaber

Evaluering

Vi oplever at børnene er glade for at gå i børnehaven.
Vi skal være opmærksom på om venskaber opstår for alle børnene.
Vi skal have blik for at alle trives, og hvis ikke at vi handler på det.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnet forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.
Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Vi arbejder i Naturbørnehaven med en kreativ udfoldelse af Syddjurs Kommunes sprogkanon, som primært har udfoldet sig ude i naturen, ved at bruge naturens foranderlige materialer til fremstilling at artefakter, eller under Læsejlet ved bålet.
Vi har valgt at dykke ned i Halfdan Rasmussens ABC, med Ib Spang Olsens fantastiske tegninger, ligesom vi har haft brugt sangene derfra og lavet vore egne fortællinger og sociale historier i samspil med børnene. ”

Naturbørnehaven Mols Bjerge arbejder ud fra Rambøll Sprogvurdering som Syddjurs Kommune har valgt at bruge i forhold til sprogvurdering.

Sprog & sammenhæng

Sproget er forudsætning for at udtrykke sig og kommunikere med andre. Sproglige færdigheder giver muligheder for at høste viden og erfaringer. Sproget er også en forudsætning for frugtbare løsninger af problemer og konflikter. Der findes mange forskellige sprog, eksempelvis talesprog, skriftsprog, kropssprog, tegnsprog og billedsprog.

Ved at sætte ord på os selv og verden (følelser og omgivelser), sorterer vi og lærer bid for bid at forstå mere af os selv og verden. Det ukendte bliver kendt og knap så farligt...

- Barnet skal støttes i at bruge sproget til at udtrykke sine meninger og følelser
- Barnet skal opfordres til at eksperimentere med forskellige udtryksformer eksempelvis sang, rim og remser

Nuværende arbejdsområder

Vi har for tiden en børnegruppe, der kan have svært ved at lytte. Især i et fælles forum som fx samling, men også når de ”lige” er optaget af noget andet. Vi tænker at stor initiativrigdom, impulsivitet og behov for fysisk aktivitet og udfoldelse, samt et generelt behov for at blive hørt og set, kan gøre det svært at sidde stille, lytte og vente. Vi vil derfor gerne arbejde med fælles opmærksomhed og turtagning, som en del af det sproglige arbejde, da aktiv lytning, pause og forankring er en vigtig del af det sproglige og kommunikative.

Mål

- At børnene bliver gode til at lytte og aflæse (sig selv og) hinanden

- At de bliver gode til at sætte ord på, fx give udtryk for egne tanker/ følelser/ønsker via ord, så de kan blive bedre forankret i sig selv, og så det bliver lettere for andre at forstå dem.
- At de har lyst til at fortælle og forklare
- At de har lyst til at lege med sproget kreativt (lyde, rim/remser, smage på nye ord, sætte tingene på hovedet osv.)
- At de har lyst til at lege med skriftsproget - fra krusedulle-krimskrams til de første vellignende bogstaver at de viser interesse i alfabetet og i, at de skrevne bogstaver/symboler svarer til lyde og ord.
- At de kan bruge sproget relevant og kontekstuafhængigt, fx svarer relevant på spørgsmål eller fortæller relevant i forhold emne ved fx samlingsstunden, eller i en anden given situation som tilfældigt opstår udenfor rutinen.
- At de kan forklare sig i længere sætninger med fx "fordi" og "som"

Tiltag

- At vi snakker om tingene i barnets nære omgivelser, sætter ord på og udvider. Fx ikke bare et blad, men et egeblad - et lille grønt egeblad. Under det store egetræ. Osv. Ved at gribe børnenes fokus og snakke om tingene hvor interessen er, for derefter at udvide...
- At vi husker de børn, som er mere stille, eller som er langsommere til at komme på banen - så de også får rum og taletid
- At vi smager på nye ord (fx krakelerer fra "stentrolden"). Hvad betyder det. Hvordan lyder/smager det
- Vi taler om bogstavernes lyde, at hvert bogstavtegn har en lyd, og at de tilsammen kan give et ord (ligesom hvert tal-tegn er knyttet til en bestemt antal) fx til samling ved rim og remser, når madpakkerne bliver delt ud, når vi/de skriver navn på deres tegning el.lign.
- At vi husker, at børnene skal være deltagende i læringsprocessen, så læringen kan forankres, idet de selv prøver af. Sproget skal være levende. Vi kan fx hjælpe dem med at være aktivt lyttende og ved at huske ikke at lave for lange "lytteintervaller", som børnene alligevel ikke kan overholde, men små, kortere intervaller
- At lægge op til spørgsmål, ikke så meget for svarets skyld, men for at de får reflekteret aktivt over spørgsmålet. Jo mere mening sproget giver, jo bedre forankrer det sig naturligvis tillæring.
- At give børnene rum og tid til at mærke deres følelser og selv sætte ord på, fx i konfliktsituationer. Også hvis vi allerede synes vi kender baggrunden/historien på forhånd. På den måde kan børnene få forankret hændelsen i ord og få sorteret den på plads. Samtidig får de modpartens syn på sagen at høre - hvilket er med til at nuancere og udvide deres verden.

Tegn

- At børnene er glade for at bruge stemmen og udtrykke sig via sproget, fortælle, forklare og lege med lyde og skrifttegn, forsøger at skrive deres navn
- At der er færre konflikter og frustrationer pga. misforståelse
- At de kan håndtere konflikter via sproget
- At de kan lytte til hinanden og koncentrere sig i kortere perioder om det andre fortæller/ har på hjerte.
- At de svarer relevant på fx "hvordan" og "hvorfor"

- At børnene kan formidle relevant via sproget, fx fortælle om noget der er sket eller som skal ske

Evaluering

Vi kan som voksne blive mere skarpe på strukturen og på det fælles mål, når vi vil noget med børnene. Fx at vi, når vi samler børnene, "rykker på samme tid" og i fællesskab, sådan at der ikke går for lang tid inden den fælles opmærksomhed opstår, jf. børnenes opmærksomhedinterval, som er betydeligt kortere end voksnes. På den måde tager vi ansvar for den del af uroen som knytter sig til strukturen/forholdene, når tingene ikke lykkes, så det ikke bare bliver "børnenes skyld" Fx skal det være klart for børnene, om vi øver i at lytte og have turtagning, eller om vi er i gang med at hyggesnakke på tværs.
I forhold til konfliktløsning kan vi se, at børnene er blevet gode til at sætte ord på overfor hinanden, og til at komme hen til en voksen og sætte ord på hvad der er sket, hvis noget bliver for svært i en konfliktsituation. Ydermere er de store blevet gode til både at se og også fremlægge modpartens syn på sagen, og til at se at tingene ikke altid sker med vilje eller for at forurette. Derfor bibeholder vi tiltag om at give tid til at sætte ord på i konfliktsituationer, da vi kan se det virker, idet børnene tager det til sig...

Børnene er for tiden glade for samlingsstunden, for de kendte sange de har lært, og for rim og remser. Det giver tydeligvis en god fællesskabsfølelse og en fed oplevelse at opdage, at der er noget man kan og er blevet god til. Det fortæller, at børn elsker at lære, og de elsker følelsen af fællesskab. For at det kan fortsætte, må vores opgave må være at favne gruppen så bredt som muligt. Det vil sige at der i det samme materiale kan være læring på forskellige niveauer. Hverken for let eller for svært og med rette tidsinterval.

Der er også god afveksling mellem hyggestunder med samhørighed, hvor vi bare er sammen og snakker uformelt, og samling med mere fokuseret opmærksomhed og "fælleslytning", men vi skal
være bedre til at definere hvornår vi gør hvad, så børnene ikke bliver i tvivl, da der ellers let bliver uro.
At inddrage børnenes input i samlingsstunden, og fx også hvor vi går hen på dagens tur, er vigtigt at bibeholde. Det, at de med deres input får indflydelse og bliver hørt, giver følelsen af, at sproget giver mening og indbyder dermed til deltagelse og aktiv lytning.

Beskrivelse af praksis

Vi arbejder med den sproglige kompetence på mange måder, f.eks. er vores daglige ture ude i Mols Bjerge grobund for mange gode samtaler, hvor børnene sætter ord og fortælling til oplevelser, lege og aktiviteter. Vi undres sammen, vi undersøger og sætter ord på det, vi ser og oplever undervejs. Vi synger, rimer og leger med sproget i samlingsstunden, eller når vi færdes ude sammen med dem. Vi synger om billen, larven og mariehønen, vi finder, eller vi synger årstidernes sange, om solen, vintergækken osv. Vi gentager sangene og remserne, så børnene lærer dem. Vi støtter børnene i deres egne rim og remser og leger med sproget sammen med dem ved at digte videre, gentage osv. Vi læser højt, kikker på billeder i naturbøger og snakker om dem.

Vi støtter børnene i at sætte ord på deres behov, følelser og meninger, f.eks. i uenigheder med hinanden. I samlingen støtter vi dem i at lytte, fortælle og formulere sig for hinanden. Når vi spiser, snakker vi sammen om løst og fast, hvad børnene har oplevet derhjemme osv.
Vi snakker om de forskellige bogstaver, skriver vores navne og hænger alle bogstaverne op, vi leger, rimer og synger om alfabetet.

Ude i naturen skriver og tegner vi i sandet. Vi finder små grene, der ligner bogstaver, eller vi skriver bogstaver på bark og samler dem til et ord. F.eks. siger et barn pludselig om en lille gren ”Se, den ligner det min far begynder med”. Vi finder sammen et A og et R og motivationen er stor til også at finde pinde, der ligner det, mor begynder med. De ældste børn går herefter i gang med at skrive deres navn med pinde og snakken går om at grenen må bøjes, for at få et R.

Natur og Naturfænomener

Naturen giver børnene vigtige erfaringer og masser af nyttig viden om dem selv og den verden, vi lever i. Ved at færdes, opleve og eksperimentere i naturen får børnene en naturfaglig dannelse, hvor der er plads til at undres, stille spørgsmål og finde svar om naturen og dens fænomener. Herved dannes grundlaget for både interesse, respekt og ansvarlighed for vores natur og miljø.

Krop, sanser og bevægelser

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.
Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi sørger for at tage børnene med på råd, når vi vælger hvor dagens tur går hen, så vi får indtryk af hvilke legesteder, de synes er de bedste, dvs. hvilket fysisk miljø synes børnene danner nogle gode legesteder.
Som voksne tænker vi på, at der skal være et fysisk udfordrende miljø, træer og væltede stammer at klatre i og på, skrænter eller bakker at løbe op og ned ad osv. Samtidig skal der være mulighed for rum til ro og stilhed, hvor man kan trække sig tilbage, fx huler el.lign. Der skal også være ting, som kan appellere til fantasien og sanserne - fx pinde, træstammer, sten, jord, sand, vand. Og så er vi naturligvis opmærksomme på vind og vejr. Vi taler med børnene om, at der skal være mulighed for læ hvis det blæser eller regner, at vi vil have et sted med lys og sol hvis vi trænger til det - eller skygge, hvis solen er for bagende hård. Dvs. Vi hjælpes ad med at afstemme idéerne og tage højde for forskellige ting i fællesskab.

Krop og Bevægelse

I Naturbørnehaven opfatter vi krop og bevægelse, som redskaber til at erobre verden med. Når vi styrker barnets motoriske færdigheder, styrker vi også barnets forudsætninger for at udvikle sig generelt, da krop og bevægelse åbner op for et væld af sanselige oplevelser. Vi er ude i Mols bjerge hele dagen med mulighed for at klatre, rulle, hoppe, balancer, gå, springe og løbe. I naturen møder vi konstant nye udfordringer til fremme af den fin- og grov- motoriske udvikling

Målet er, at børnene udvikler kompetence til:

- At være selvhjulpen i hverdagen
- At være kropsbevidst
- At mestre koordinering af grundbevægelserne

Tiltag

Børnene skal dagligt have mulighed for at blive udfordret i varierende og ujævnt terræn, klatre op af skrænter, rulle ned af bakker, balancerer på træstammer osv.

De skal hjælpes/støttes i til at klare dagligdags færdigheder selv, som kræver, at de bliver mere "fingernem", f.eks komme i og af overtøjet, lukke lynlåsen og trække sine bukser op efter toiletbesøg.
Støttes i at holde om farver, blyanter og klippe med saksen. Ude i naturen støttes i at kunne åbne og lukke madkasse og drikkedunk, bruge fingere f.eks. snitte med dolken, save i trægrene, binde kranse, osv.

Tegn

- Opleve glade børn, der holder af at bevæge sig, og der oplever, at "jeg kan godt, og jeg oplever, at ting lykkes for mig"
- Opleve at de mestre at bevæge sig frit ude i naturen, kunne komme op af bakken, balance, klatre, osv.
- Opleve at børnene kan åbne og lukke deres madkasse og drikkedunk selv, at de er selvhjulpne i af og påklædning og i at klare toiletbesøg.
- At de kan holde på en blyant/farve og klippe med en saks. At de kan skrive deres eget navn så nogenlunde.

Evaluering

Vi oplever, at børnene bliver motoriske velfungerende (og glade for at bruge kroppen), på den måde, at de mestre mange udfordringer ude i ujævnt terræn året igennem.

Vi oplever også, at de bliver selvhjulpne til at klare toiletbesøg, pakke deres rygsæk, holde styr på deres ting, af og påklædning, og at alle børn kan holde på en blyant/farve og klippe med en saks samt skrive deres navn inden de skifter til skolen.

Beskrivelse af praksis

Børnene er ude i Mols bjerge hele dagen med mulighed for at klatre, rulle, springe, hoppe, balancer, gå og løbe. De lærer at klare sig i ujævnt terræn, og de får derved kontrol over deres krop, og lærer den at kende.

I Naturen møder vi konstant nye udfordringer. Det at kunne klare disse ved at prøve/anstrenge/øve sig, giver oplevelsen af, at ting lykkes, "jeg kan godt". Ude i naturen tager børnene hele kroppen i brug, og hermed styrker de muskler og kropsbevidstheden. Vi lærer børnene at mærke efter de signaler kroppen afgiver, når man henholdsvis fryser og sveder – eksempelvis når vi fryser, tænder vi bål og varmer os ved det.

Vi øver os i at klatre i træer på mange forskellige måder - glide, hoppe, hænge i armene osv. Vi springer fra en kløft til en anden, balancere på de væltede træer og meget mere Vi vejleder drengene, når de leger, de kæmper, så de lærer, hvad der kan lade sig gøre, og hvad der ikke kan, og hvordan de bedst kan bruge kræfterne sammen. Børnene bruger megen tid på at gentage og øve sig på at mestre kropslige færdigheder.

Vi træner finmotorikken, når vi sorterer forskellige naturting, fletter kranse, finder fine små sten, eller når vi snitter i pinde. Børnene lærer her snitteteknik og får kendskab til og erfaring med brug af snitteknivene. De bliver gode til sikkert at håndtere knivene samtidig med, at det er en hyggestund, hvor der snakkes og synges.

Vi arbejder med de mange sanser, når vi f.eks. fisker ved søen, eller når et firben snor sig væk gennem græsset. Vi lytter til lærken og græshoppen og lytter til vinden, der suser i trætoppene. Vi mærker, hvor glat træet kan blive, når vi sliber det med sandpapir, og hvor blød skindet er på rådyret. Vi dufter til enebærgrenen, og vi smager på hindbærrene. Vi har også maddage, hvor vi udfordrer smagssansen og lærer om sund mad.

Vi snakker af og til om kroppens mange dele. Vi oplever hvert efterår rådyret blive flået og ser hjertet, mavesækken, tarmene osv.

Målet er, at børnene udvikler kompetence til:

- At være selvhjulpen i hverdagen
- At være kropsbevidst
- At mestre koordinering af grundbevægelserne

Tiltag

Børnene skal dagligt have mulighed for at blive udfordret i varierende og ujævnt terræn, klatre op ad skrænter, rulle ned af bakker, balancerer på træstammer osv.

De skal hjælpes/støttes i til at klare dagligdags færdigheder selv, som kræver, at de bliver mere "fingernem", f.eks komme i og af overtøjet, lukke lynlåsen og trække sine bukser op efter toiletbesøg.
Støttes i at holde om farver, blyanter og klippe med saksen. Ude i naturen støttes i at kunne åbne og lukke madkasse og drikkedunk, bruge fingere f.eks. snitte med dolken, save i trægrene, binde kranse, osv.

Tegn

- Opleve glade børn, der holder af at bevæge sig, og der oplever, at "jeg kan godt, og jeg oplever, at ting lykkes for mig"
- Opleve at de mestre at bevæge sig frit ude i naturen, kunne komme op af bakken, balance, klatre, osv.
- Opleve at børnene kan åbne og lukke deres madkasse og drikkedunk selv, at de er selvhjulpne i af og påklædning og i at klare toiletbesøg.
- At de kan holde på en blyant/farve og klippe med en saks. At de kan skrive deres eget navn så nogenlunde.

Vi skal være opmærksomme på, at tilpasse udfordringerne til det enkelte barns færdigheder

Evaluering

Vi oplever, at børnene bliver motoriske velfungerende (og glade for at bruge kroppen), på den måde, at de mestre mange udfordringer ude i ujævnt terræn året igennem.

Vi oplever også, at de bliver selvhjulpne til at klare toiletbesøg, pakke deres rygsæk, holde styr på deres ting, af og påklædning, og at alle børn kan holde på en blyant/farve og klippe med en saks samt skrive deres navn inden de skifter til skolen.

Beskrivelse af praksis

Børnene er ude i Mols bjerge hele dagen med mulighed for at klatre, rulle, springe, hoppe, balancer, gå og løbe. De lærer at klare sig i ujævnt terræn, og de får derved kontrol over deres krop, og lærer den at kende.

I Naturen møder vi konstant nye udfordringer. Det at kunne klare disse ved at prøve/anstrenge/øve sig, giver oplevelsen af, at ting lykkes, "jeg kan godt". Ude i naturen tager børnene hele kroppen i brug, og hermed styrker de muskler og kropsbevidstheden. Vi lærer børnene at mærke efter de signaler kroppen afgiver, når man henholdsvis fryser og sveder – eksempelvis når vi fryser, tænder vi bål og varmer os ved det.

Vi øver os i at klatre i træer på mange forskellige måder - glide, hoppe, hænge i armene osv. Vi springer fra en kløft til en anden, balancere på de væltede træer og meget mere Vi vejleder drengene, når de leger, de kæmper, så de lærer, hvad der kan lade sig gøre, og hvad der ikke kan, og hvordan de bedst kan bruge kræfterne sammen. Børnene bruger megen tid på at gentage og øve sig på at mestre kropslig færdigheder.

Vi træner finmotorikken, når vi sorterer forskellige naturting, fletter kranse, finder fine små sten, eller når vi snitter i pinde. Børnene lærer her snitteteknik og får kendskab til og erfaring med brug af snitteknivene. De bliver gode til sikkert at håndtere knivene samtidig med, at det er en hyggestund, hvor der snakkes og synges.

Vi arbejder med de mange sanser, når vi f.eks. fisker ved søen, eller når et firben snor sig væk gennem græsset. Vi lytter til lærken og græshoppen og lytter til vinden, der suser i trætoppene. Vi mærker, hvor glat træet kan blive, når vi sliber det med sandpapir, og hvor blød skindet er på rådyret. Vi dufter til enebærgrenen, og vi smager på hindbærrene. Vi har også maddage, hvor vi udfordrer smagssansen og lærer om sund mad.

Vi snakker af og til om kroppens mange dele. Vi oplever hvert efterår rådyret blive flået og ser hjertet, mavesækken, tarmene osv.

På de mange ture uden for Mols Bjerge træner vi at færdes sikkert i trafikken.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.
Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Ved at færdes, opleve og eksperimentere i naturen får børnene en naturfaglig dannelse, hvor der er plads til at undres, stille spørgsmål og finde svar om naturen og dens fænomener. Herved dannes grundlaget for både interesse, respekt og ansvarlighed for vores natur og miljø.

Målet er, at barnet udvikler kompetence til:

- At eksperimentere med naturens materialer
- At have indsigt i dyrs og planters livsbetingelser
- At efterleve adfærdsregler i naturen

Børnene er ude i naturen hele dagen året igennem. Det giver dem hver dag mange nye førstehåndsindtryk, f.eks. når vi fisker ved søen og nettet er fyldt med mange forskellige småfisk, eller når vi iagttager en død fasan og snakker om liv og død, eller når vi lytter til lærken og finder den oppe i himmelen, eller når vi samler brænde og tænder et bål. Børnene har mulighed for at følge årets gang og livets cyklus derude. De lærer naturen at kende med alle sanser, og oplever alle de muligheder, der er for god leg og oplevelse. Vi gør meget ud af, at børn og voksne er klædt på til at være ude. Påklædningen er vigtig, da børn der sveder eller fryser, ikke i længden er glade børn.

Beskrivelse af praksis

Børnene får på mange måder lov til at styre dagens forløb i naturen, da de ting og situationer, som deres opmærksomhed fanger, bliver grundlag for snakke og aktiviteter.
Ved at børnehaven flytter rundt i Mols bjerge og til Fuglsø strand oplever børnene, at omgivelserne skifter med årstiderne. De får en erfaring og en viden om forskellig natur, f.eks. strand, skov og bakker med buske og træer. De oplever glæden ved at undersøge nye steder, og komme tilbage til de gode steder, de kender. Børnene får på den måde lov til at prøve kræfter med nye udfordringer.
Vi lærer børnene at spare på det rene vand, og snakker om, hvor vandet kommer fra, og hvorfor vi skal passe på det.

I hverdagen henter børnene erfaring og viden fra mange forskellige aktiviteter. F.eks. når de graver kanaler og bygger dæmninger ved havet, eller oplever de store fragtskibe sejle forbi, eller når de om foråret henter frøæg ved søen og følger haletudsernes forvandling og ser, hvordan de udvikler sig til frøer, eller når de finder en fasanfjer og lader den flyve i vinden - de får de gennem den slags aktiviteter erfaring med og ny viden om f.eks. træs og stens flydeevne, bølgerne, forskellige former for skibe, frøægget der forvandles til en haletudse, vinden der får fjeren til at flyve som en flyvemaskine osv.
Vi hjælper børnene med at få deres opmærksomhed rettet mod ting ude i naturen, ved at være medlevende, medundersøgende, medundrende og ved at gå aktivt ind i samtalen med børnene om det de ser og oplever. Endvidere bruger vi at have iPad og opslagsbøger med ud, så vi sammen kan læse om de ting, vi møder.

Kultur, æstetik og fællesskab

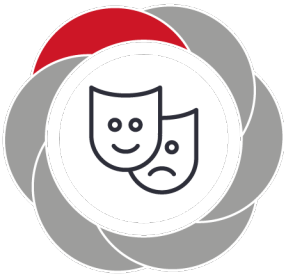

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.
Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi ønsker at sætte fokus på en sund kultur, som handler om sundheds-kultur. En sund kultur er et sted hvor menneskelige værdier har lov til at få betydning. At alle har lov at bidrage med meninger og forslag og der bliver diskuteret og der sker meningsudveksling. Vi har værdier for vores børnehave og vores meninger skal have afsmittende virkning i vores hverdag. Vores kultur omkring sundhed er vigtig, fordi en naturbørnehave har fokus på sund livsførelse.
Vi ønsker at sætte fokus på sundhed og den betydning vi mener den har for en naturbørnehave.
Sundhed er et meget bredt begreb. Vi mener at det kan deles op i to under punkter:
Den psykiske sundhed og den fysiske sundhed.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
Evalueringen skal offentliggøres.
Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Vi evaluerer ud fra vores læringshjul, Via smitte-model, observationer, ved brug af sociale historier, små videoklip og billeder.

Vores evaluering foregår løbende i faglig dialog omkring børnene, baseret på almindelig opmærksomhed på børnenes trivsel, gennem snak med børnene, forældrene, observation og iagttagelse.

Vi evaluerer også sammen med børnene, hver gang vi flytter til en ny placering i takt med årstiderne (hvordan var vores tid i fx Fuglsø, favoritlegesteder, mindre gode steder, snak om forskellige minder i den forbindelse, hvor vi sammen husker tilbage på den tid vi siger farvel til). Dvs. Evaluering med børnene ved hver årstid. ”

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Der evalueres med brug af SMITTE- modellen. ”Med udgangspunkt i den pædagogiske lærerplan, udarbejder personalet en SMITTE model. Tegn i SMITTE modellen er konkrete mål i forhold til den pædagogiske lærerplan. ” ” Mødet på midten” er også blevet brugt som refleksionsredskab.

”Vi evaluerer ud fra vores læringshjul, via smitte-model, observationer, ved brug af sociale historier, små videoklip og billeder. ”